

Vikten av att säkerställa att ett överklagande inkommit i tid

En av advokatens viktigaste frister att förhålla sig till är överklagandefrister i alla typer av överklagbara beslut eller domar. Denna är också en av advokatetikens viktigaste skyldigheter. Överklagandefristen är absolut. Missar advokaten nämnda tidsfrist har rätten att överklaga å sin klients vägnar försuttits, om det inte funnits laga förfall för att inte inkomma med överklagandet i tid. Ett försummande av att inte överklaga i tid från advokatens sidan kan vidare leda till sanktioner från Advokatsamfundet.

Högsta domstolen ("HD") har i början av sommaren, den 13 juni 2024, kommit med en praktisk vägledning vad gäller, den klagandes (som många gånger sker via dennes advokat), möjligheter att göra gällande att ett överklagande kommit in i rätt tid. HD prövade i mål Ö 6852-23 om en överklagande part skulle beviljas återställande av försutten tid när parten, via sin advokat, förvisso hade skickat ett e-postmeddelande med överklagandet i tid, men e-postmeddelandet inte kommit fram (vilket parten inte hade försäkrat sig om).

I en annan dom, "Spamfiltret" (P 124-23), prövade HD tidigare i år om ett överklagande som fastnat i ett spamfilter hos en myndighet hade getts in i rätt tid. I detta mål kom HD fram till att ett e-postmeddelande som har skickats till anvisad adress och nått den mottagande myndighetens datanätverk inom överklagandetiden ska anses ha kommit in, oavsett hur myndigheten har organiserat sin hantering av skräppost och liknande.

I det nu aktuella målet, Ö 6853-23, konstaterade HD att den som överklagar via e-post har rätt att förlita sig på ett automatiskt svarsmeddelande som bekräftar mottagandet. Ett uteblivet meddelande ger dock den överklagande anledning till att vidta handling i syfte att säkerställa att e-postmeddelandet med överklagande faktiskt kommit domstolen tillhanda. HD anger att denne i sådana fall exempelvis bör kontrollera IT-utrustningen, skicka e-postmeddelandet på nytt (möjligen via alternativt e-postsystem), eller ringa domstolen. Det åligger den överklagande att påbörja e-postöverföringen i god tid för att hinna säkerställa att e-postmeddelandet tagits emot. Har överklagandet inte nått domstolen trots att den överklagande vidtagit adekvata åtgärder kan det finnas möjligheter att återställa den försuttna fristen. Detta måste den överklagande göra sannolikt och därigenom bevisa.

I målet ansågs det bevisat att e-postmeddelandet med överklagande hade skickats från den klagandes advokat i rätt tid. Däremot hade advokaten först efter att överklagandetiden faktiskt hade löpt ut kontrollerat om advokaten faktiskt hade erhållit ett automatiskt svarsmeddelande, vilket advokaten inte hade gjort. Det var först efter att advokaten insåg att han inte erhållit ett automatiskt svarsmeddelande som han kontaktade domstolen. HD konstaterade därmed att advokaten inte hade vidtagit några åtgärder för att säkerställa att överklagandet skulle nå fram till domstolen i rätt tid. HD kom därför fram till att den klagande därmed inte hade haft laga förfall för sin underlåtenhet att överklaga.

Det måste alltså stå klart att det är av största vikt, särskilt för en advokat som företräder sin klient och i förhållande till sina advokatetiska skyldigheter, att säkerställa att ett överklagande som skickats via e-post också har mottagits av den mottagande myndigheten. Att säkerställa att ett automatiskt svarsmeddelande mottagits från den myndighet dit överklagandet ska översändas ska enligt HD räcka, men har sådant mottagande inte mottagits ska advokaten vidta åtgärder för att säkerställa att överklagandet nått mottagaren.